

VN

R2334

BUI KIM

PHONG THU

em bé mặc áo hoa

thuongmaitruongxa.vn

NHÀ XUẤT BẢN HÀ NỘI

thế chứ. Bố phải mua cho Hiếu một cái bút mới. Bố cũng lại nói:

— Con hay quên quá đấy. Hôm trước đã quên mất quyển sách. Hôm nay, lại để mất cái bút. Con cứ quên mãi thế này bố mẹ lấy tiền đâu mà mua sắm mãi cho con.

— Tất nhiên là phải như thế đấy, bố ạ! — Hiếu đã quyết định phải nói cho bố hiểu.

Nhưng nghe Hiếu nói, bố chẳng hiểu gì. Bố chỉ ngược cặp mắt hết sức ngạc nhiên lên nhìn Hiếu.

— Ồ, bố không hiểu gì sao?

Bố lắc đầu. Hiếu nói tiếp:

— Có thể mà bố cũng không hiểu. Thế bố không nghe, người ta vẫn nói, các nhà bác học hay đăng trí đó sao?

À ra thế! Bố thở phào một cái rồi gật gật đầu, cười khanh khách:

— Điều này thì bố hiểu.

Có thể chứ. Hiếu thấy nét mặt bố rạng rỡ. Ánh mắt sáng lên rất vui. Bỗng bố hỏi Hiếu:

— Thế, con có thấy, các nhà bác học ai cũng chăm học không?

— Có chứ ạ!

— Thế, con có thấy, các nhà bác học ai cũng học giỏi không?

— Có ạ!

— Tất nhiên là phải như thế chứ. Không chăm học thì làm sao mà học giỏi được. — Bố lại nói. — Và, không học giỏi thì cũng làm sao thành nhà bác học được.

Bố liếc nhìn Hiếu. Một lát sau, bố lại hỏi:

— Và con có thấy nhà bác học nào không vâng lời cha mẹ và thầy giáo, cô giáo không?

— Không ạ!

— Con lại có thấy, nhà bác học nào cầu thả, không cẩn thận, tỉ mỉ trong công việc không?

— Không ạ!

— Thế đấy! Tất nhiên là phải như thế chứ. Còn nhà bác học của tôi đã có những điều ấy chưa nhỉ?

Câu hỏi của bố, Hiếu không trả lời ngay được. Vì Hiếu vẫn còn đang thiếu những điều ấy. Tất nhiên là như thế.

thuongmaitruongxua.vn

**TẮT NHIÊN
LÀ PHẢI NHƯ THẾ**

HIỆU chán nhất là bố. Bố chả hiểu gì Hiếu cả. Tại sao bố lại cứ hay phê bình là Hiếu hay quên nhỉ?

Chẳng là, bố dặn Hiếu ở nhà phải học bài, làm bài. Hiếu mãi chơi quên mất, không làm. Thế thì có gì lạ đâu. Tất nhiên là phải như thế chứ.

Thế mà, buổi tối lúc kiểm tra bài, bố cũng không vui. Bố nói:

— Sao bố đã dặn con rồi, mà con vẫn không làm bài thế?

Rồi, những hôm Hiếu đi học, bố dặn phải đội mũ (Điều này thì Hiếu nhớ lắm chả quên đâu. Cũng không phải là Hiếu không thích đội mũ). Nhưng Hiếu vẫn không đội. Tất nhiên là phải như thế chứ. Chiều về thấy Hiếu không đội mũ, bố cũng rầy:

— Trời nắng thế, bố đã dặn rồi, sao con cũng không đội mũ. Ngộ nhớ con ốm có phải khổ không?

Hiếu không cãi. Những điều bố nói đúng quá rồi còn gì. Chỉ có một điều là bố không hiểu thôi.

Chả lẽ cứ để bố nói mãi. Thế nào cũng có hôm Hiếu phải nói để bố hiểu.

Đúng hôm nay đi học, Hiếu bỏ quên cái bút (việc này thì Hiếu quên thật). Mà tất nhiên cũng phải như

CON NÓI THẬT

CHÀNG biết các bạn thế nào, chứ Hiếu đi học, Hiếu biết rất nhiều chuyện nhé. Chuyện nào khi về nhà, Hiếu cũng đều kể lại với bố.

Một lần, Hiếu kể:

— Hôm ấy, buổi sáng, Hiếu đi học. Hiếu gặp một chú thương binh hỏng mắt. Chú đeo chiếc kính râm. Tay hươ hươ một chiếc gậy ra phía trước. Chắc có việc gì cần lắm, chú cứ định sang đường, nhưng đúng giờ đi làm, xe đạp, xe ô tô đi dưới lòng đường nhiều quá. Nghe tiếng ô tô bóp còi bìn bìn, chú lại phải đứng lại. Nét mặt chú lộ rõ vẻ bồn chồn. Hiếu đã định chạy lại đỡ dắt chú qua đường. Nhưng Hiếu còn ngập ngừng thì một bạn — bạn ấy trông còn thấp bé hơn cả Hiếu — đã chạy đến, dắt tay chú thương binh, đưa chú sang đường. Sang đến bên kia đường, chú thương binh xoa đầu bạn ấy:

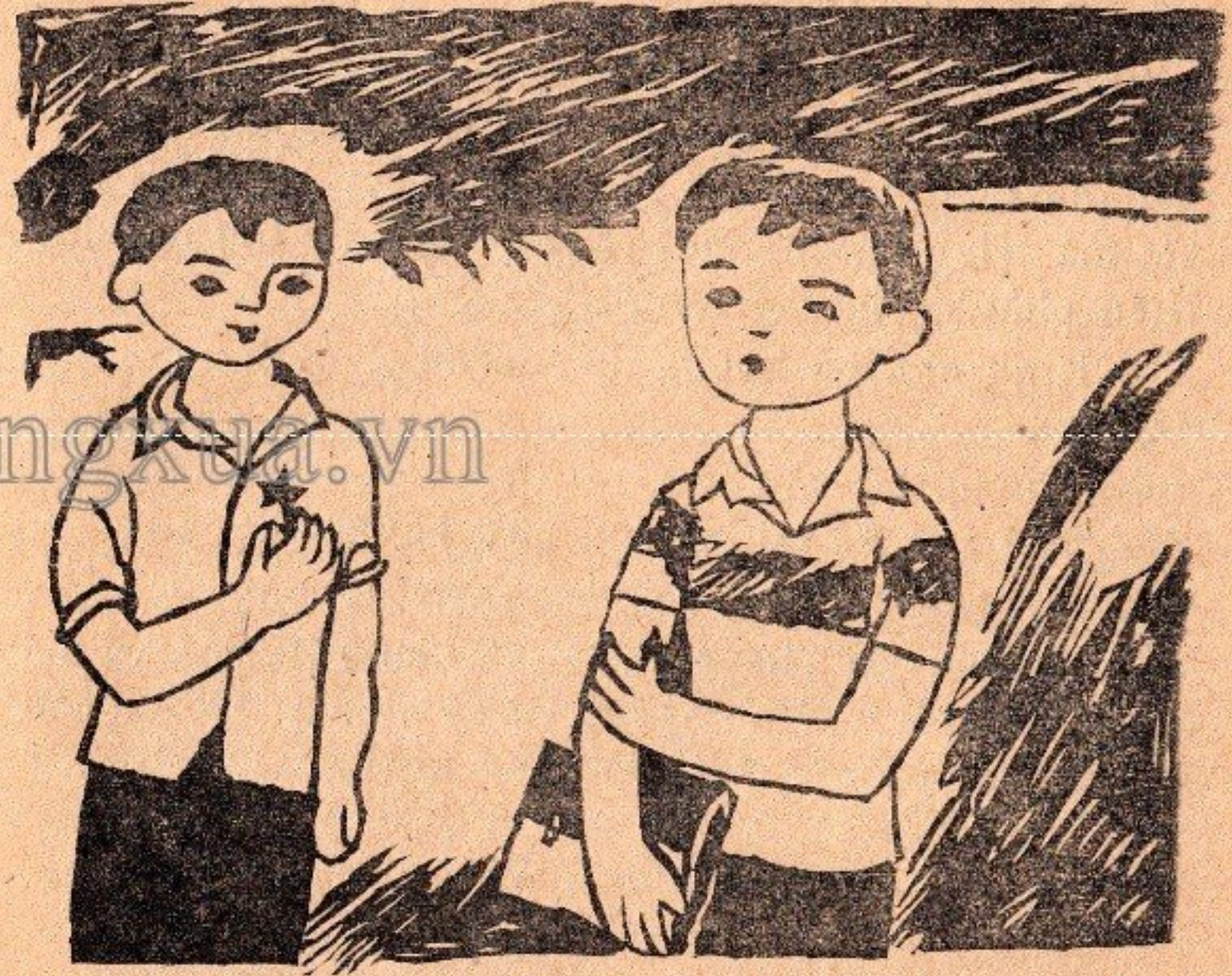
— Châu ngoan lắm! Chú cảm ơn cháu.

Lần khác, Hiếu kể chuyện về bạn Thủy ở lớp Hiếu. Bạn ấy chúa là hay quên, y như Hiếu trước đây ấy. Ai lại, đi học mà cũng quên không mang phần. Đúng hôm cô giáo lại cho làm toán bảng. Thủy cứ loay hoay không biết làm thế nào. Hết đưa mắt nhìn bạn này, lại đưa mắt nhìn bạn kia, rồi nhìn Hiếu. Hiếu biết ngay là bạn ấy đang cầu cứu mình đây. Quả thật, Hiếu cũng rất lo cho bạn ấy. Không có phần làm tính, thế nào cũng bị cô giáo phê bình và bị điểm kém. Hiếu đã định mở cái hộp sắt lấy cho Thủy một viên

phần. Nhưng Hiếu còn ngập ngừng thì bạn Tùng ngồi ở bên cạnh đã bẻ đôi cục phần đang cầm đưa cho Thủy một nửa. Thủy nhìn bạn Tùng, nét mặt thật xúc động.

Giờ ra chơi, Thủy tìm gặp bạn Tùng để nói:

— Thủy cảm ơn Tùng nhé. Không có Tùng cho nửa cục phần, Thủy sẽ không được điểm toán, lại còn bị cô giáo phê bình nữa.

Hôm mới đây, Hiếu lại còn kể cho bố nghe một chuyện thật đáng sợ nữa kia.

Hiếu đang đi học ở trên đường. Hiếu nhìn thấy một miếng mảnh sành to tướng. Ai vô ý mà dẫm phải, thế

nào cũng bị chảy máu nhiều lắm. Nghĩ thế, Hiếu đã định nhặt lên để vút vào sọt rác. Nhưng Hiếu cũng lại chỉ hơi ngáp ngừng một tý thôi, thì bạn Hùng cùng đi học với Hiếu đã chạy lại nhặt lên vút vào sọt rác.

Đại loại là những chuyện như thế. Hiếu kể với bố không biết là bao nhiêu câu chuyện rồi. Có lẽ là nhiều lắm. Hiếu chả còn nhớ được. Chỉ có mỗi một điều Hiếu rất nhớ. Lần nào kể xong những chuyện ấy với bố, Hiếu cũng nói:

— Con nói thật đấy, bố ạ!

Nhưng hình như bố không tin Hiếu thì phải. Lần nào nghe Hiếu kể xong, bố cũng chỉ khe khẽ lắc đầu.

Buồn thật. Sao bố lại không tin nhỉ? Hiếu nói thật kia mà. Hay là bố nghĩ rằng Hiếu vẫn còn nói dối. Hiếu phải hỏi bố mới được.

— Hình như bố không tin con thì phải. Con nói thật đấy mà.

— Không, bố tin chứ!

— Thế sao bố lại lắc đầu như không tin ấy.

Nét mặt bố buồn buồn:

— Những câu chuyện con kể đều rất hay và bố cũng rất tin nữa. Nhưng sao tất cả những việc ấy, con lại chưa làm được một việc nào nhỉ?

CÁI LỌ HOA VỠ

Đi làm về, nhìn không thấy cái lọ hoa trên bàn, bố đưa mắt tìm quanh, cũng không thấy.

— Lạ thật! — Bố lầm bầm, rồi quay lại hỏi Hiếu đang ngồi chơi với bạn Cường — Cái lọ hoa ở trên bàn đâu rồi, Hiếu?

Hiếu giật mình. Câu hỏi của bố gần như quát. Hiếu đứng dậy khẽ liếc mắt, không biết nhìn lên bàn, hay nhìn bố, rồi rón rén đi lại bên bố, mặt hơi cúi xuống:

— Thưa bố! Con đánh vỡ rồi ạ! Con xin lỗi bố.

Bố hơi nhăn mặt. Chắc là bố bức lắm. Nghe tiếng hỏi lúc này, Hiếu đã biết. Liệu rồi, bố có đánh Hiếu không?

Cái lọ hoa này của bác Hoàng bên Viện Mỹ nghệ dân gian tặng bố. Hiếu biết, bố quý lắm. Lọ không phải làm bằng thủy tinh như vẫn thường thấy đâu. Lọ làm bằng đất nung, lại được các bác nghệ nhân trang trí rất đẹp nữa. Bố bảo: « Đó là một tác phẩm nghệ thuật, chứ không phải thường đâu ».

Nhưng một lúc sau, Hiếu cũng chỉ thấy bố thở dài, rồi nói:

— Con nghịch quá! Con có biết cái lọ ấy rất quý không? Một tác phẩm nghệ thuật đấy!

Hiếu im lặng.

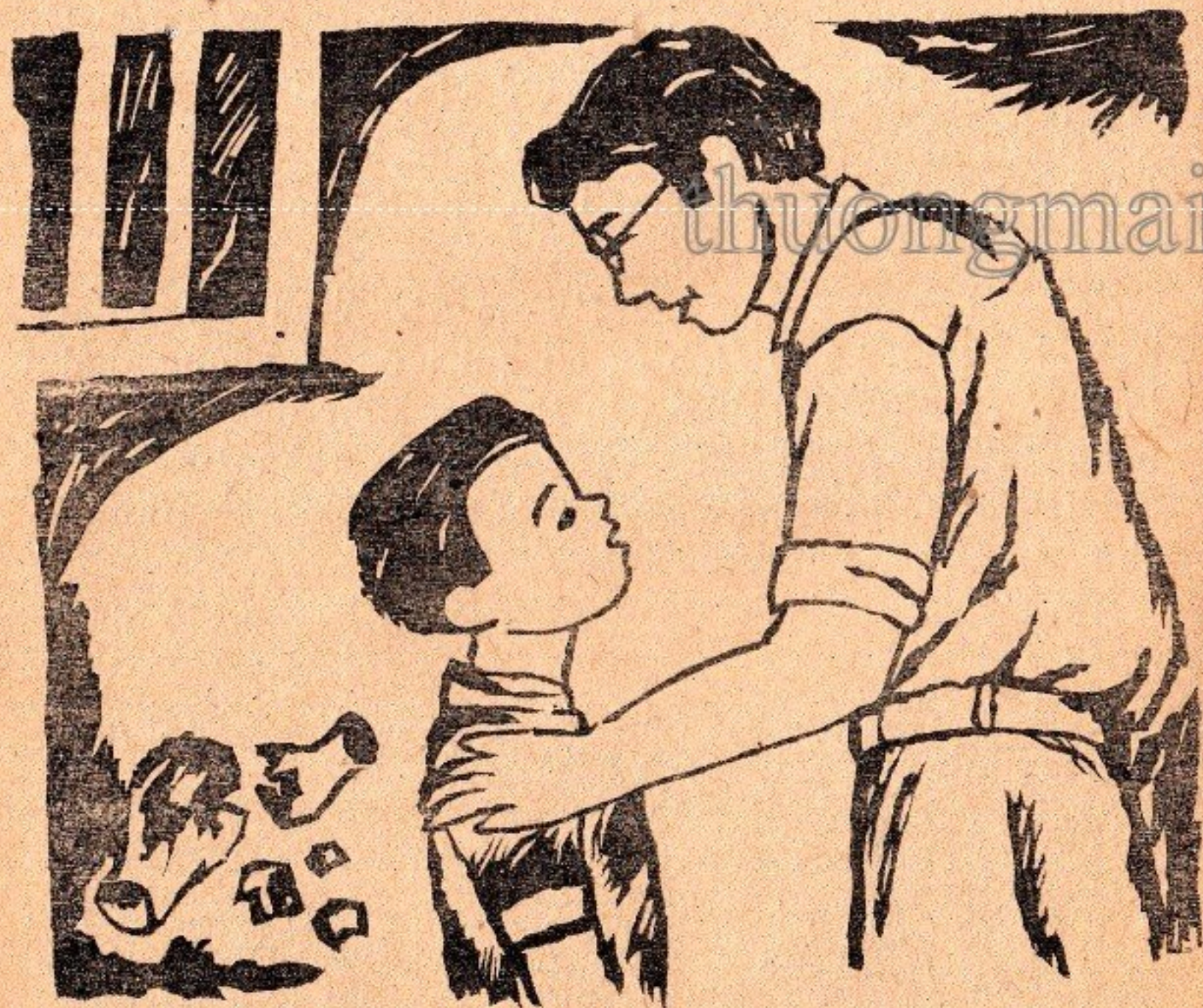
Hiếu biết ngay, thế nào bố cũng lại nhắc đến, cái lọ là một tác phẩm nghệ thuật mà. Nhưng tiếc thì tiếc thật, Hiếu đã nhận khuyết điểm rồi, lại hứa từ nay

không đánh vỡ cái gì nữa, chả nhẽ bố lại đánh. Đứng một lúc, không thấy bố nói gì, Hiếu khe khẽ đi ra chơi tiếp với bạn Cường.

Hiếu đi rồi, bố vẫn còn ngồi thừ ở trên ghế. Chắc là, bố còn tiếc cái lọ. Vừa lúc ấy, anh Thái ở đâu về. Anh cũng khe khẽ đưa mắt liếc nhìn bố, hai tay khoanh lại:

— Thưa bố! Sáng nay, con đánh vỡ cái lọ hoa của bố. Con xin lỗi bố.

— Sao? Con nói sao? — Bố trợn mắt lên nhìn anh Thái.

Tưởng bố bực lên, bố sẽ đánh, anh Thái cũng hơi sợ, nhưng anh vẫn nói:

— Thưa bố! Con xin lỗi bố. Sáng nay, con đánh vỡ cái lọ hoa của bố ạ.

Bố bỗng bật cười:

— Có mỗi một cái lọ hoa mà thằng Hiếu nhận đánh vỡ. Giờ cũng lại con nhận đánh vỡ. Chắc là mẹ mày mới mua thêm một cái lọ nữa là hai hẵn?

Anh Thái nhìn Hiếu. Hiếu cũng nhìn anh Thái.

Hiếu thì nghĩ: « Thế ra, anh lại tự nhận khuyết điểm à? ». Còn anh Thái thì như muốn bảo: « Thế ra, em cũng đã tự nhận khuyết điểm à? ».

Cả ba bố con cùng đứng mãi như thế không biết đến bao giờ, nếu không có mẹ về. Nhưng mẹ đã hiểu ngay chuyện gì rồi. Mẹ vừa cười vừa nói với bố:

— Chắc là bố nó lại vừa mắng oan hai cậu con trai của tôi phải không? Thôi, xin lỗi bố nó. Sáng nay, tôi vô ý, nhờ tay đánh vỡ cái lọ hoa của bố nó đấy!

Đến bây giờ, không phải chỉ có bố mà cả Hiếu và anh Thái cũng phải ngạc nhiên:

— Thì ra, mẹ đánh vỡ à? Thế mà con cứ tưởng.

— Tưởng gì cơ, con? — Mẹ cúi xuống hỏi Hiếu.

— Tưởng anh Thái...

— Thế còn Thái?

— Con lại tưởng em Hiếu ạ.

— Thế sao con lại nhận là con đánh vỡ? — Bố hỏi anh Thái.

— Con sợ bố đánh em Hiếu ạ!

— Con cũng sợ bố đánh anh Thái ạ! Hiếu cũng nói. Mẹ hỏi Hiếu:

— Thế con cũng nhận à ?

Hiếu gật đầu.

— Thế là hôm nay, nhà ta đánh vỡ những ba cái lọ hoa đấy.

Bố nói, làm cho cả nhà cùng cười. Mà, buồn cười thật. Chưa bao giờ Hiếu thấy đánh vỡ cái lọ hoa mà lại buồn cười như thế.

QUẢ ỒI BO

Mẹ đi làm về vẫn thấy quả ổi bo của bác Đạm cho còn nguyên ở trên bàn.

Quả bác mua ở tận dưới quê Thái Bình lên. Giống ổi bo này là ngon lắm. Sao các con vẫn chưa ăn nhỉ? Mẹ nhíp quả ổi. Là quả! Mẹ hỏi Thái:

— Ổi bác Đạm cho, mẹ đã dặn từ sáng. Sao các con không ăn thế?

— Con đề phần em Hiếu đấy ạ, — Thái nói.

— Mẹ càng lạ: •

— Thế sao Hiếu không ăn hả con? Mẹ hỏi Hiếu và không thể ngờ được sao Hiếu cũng không ăn. Mọi khi ai cho cái gì là cậu ta nằng nặc đòi ăn ngay ấy chứ. Lại còn đòi phần hơn nữa.

Hiếu phụng phịu làm mẹ càng không hiểu:

— Con không ăn thế!

— Sao lại không ăn thế?

— Mẹ cứ hỏi con mãi thế. Con không thích ăn thế chứ còn sao nữa. — Hiếu vùng vằng trả lời mẹ.

Mẹ càng ngạc nhiên lạ lùng.

Nhưng bố thì lại tùm tùm cười. Bố đi lấy con dao bái bỏ đôi quả ổi. Bố đưa cho Hiếu một nửa, Thái một nửa.

Hiếu cầm ngay lấy nửa quả ổi, ăn. Còn anh Thái giờ tay đón nửa quả ổi bố đưa cho rồi vẫn cứ nhìn bố mãi. Bố phải giục anh Thái:

— Con ăn đi!

Anh Thái trả lời bố:

— Con nhường cho em Hiếu đấy ạ!

— Bố biết rồi! — Bố nói — Con nhường cho em Hiếu. Nhưng em Hiếu không muốn ăn một mình đâu. Ai lại ăn như thế. Có phải không con, Hiếu?

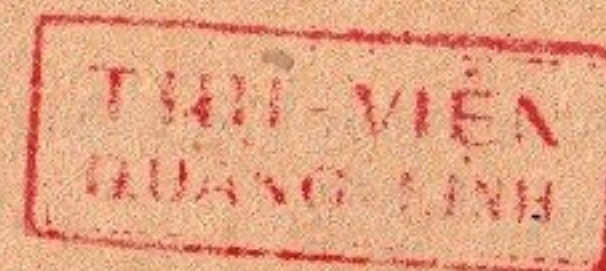
Bố quay sang Hiếu. Hiếu gật đầu.

Đến bây giờ thì mẹ đã hiểu. Mẹ khen:

— Anh Thái đã ngoan, mà em Hiếu cũng lại ngoan nữa. Thôi, bây giờ sẽ chẳng còn ai chê con Hiếu là ăn tham nữa.

Hiếu ăn chỉ có nửa quả ổi thôi, không nhiều như mọi bận. Lần đầu tiên Hiếu ăn đúng với phần của mình. Nhưng ăn ít mà Hiếu thấy ngon và vui tẹt. Những lần trước, Hiếu ăn chỉ thấy ngon thôi. Chỉ có lần này, Hiếu mới thấy có cả niềm vui nữa.

Điều này, chắc là không ai đoán được đâu, chỉ có một mình Hiếu biết thôi.

CON BIẾT RỒI

TỐI nay, mẹ định kể cho Hiếu nghe một câu chuyện. Hiếu là thích nghe chuyện lắm.

Nhưng mẹ chỉ vừa mào đầu được một câu, Hiếu đã nói:

— Con biết rồi nhé!

— Sao? Con biết rồi à? — Mẹ ngạc nhiên hỏi.

Tưởng chuyện gì chứ. Chuyện thằng Còi đá bóng ngoài đường bị xe đạp cán phải thì Hiếu biết quá đi chứ. Lúc ấy, Hiếu còn chạy ra xem cơ mà. Sợ thật đấy. May mà chỉ bị hai vết thương vào đầu và vào chân xoàng thôi. Đưa vào trạm y tế băng bó xong là về ngay được. Nếu là ô tô hay xe máy cán phải chắc là nặng lắm. Thế nào cũng phải đưa vào bệnh viện nằm mấy ngày mới khỏi.

Hiếu kể với mẹ. Thỉnh thoảng mẹ lại gật đầu như tán thành với những nhận xét của Hiếu, chỉ có lúc Hiếu kể về thằng Còi là một trung phong rất cừ của đội bóng thì hình như mẹ chẳng hiểu gì cả. Nào, Còi ham tranh bóng, nào cậu ta rê bóng qua hàng hậu vệ rất khéo và có những cú sút rất căng, bao lần đã làm thủng lưới đội bạn, v.v... Thế mà mẹ cứ ngồi im chẳng nói gì cả.

Chỉ có bố nghe Hiếu kể là tủm tủm cười. Hiếu kể xong, bố lại khen:

— Hiếu giỏi thật đấy. Biết trước cả mẹ nó cơ. Chắc chỉ có mỗi chuyện này là thằng cu Hiếu của bố chưa biết thôi.

VN: 22334

— Chuyện gì hả bố? — Hiếu chạy lại bên bố hỏi.
Bố vẫn tủm tỉm cười:
— Đấy, có phải đúng là Hiếu không biết không nào?
— Nhưng mà chuyện gì cơ hả bố?
Mẹ cũng ngạc nhiên nhìn bố

— Chuyện không nên đá bóng ngoài đường ấy
Chuyện ấy thì hiếu cũng biết rồi. Đã mấy lần bố
đặn Hiếu không được đá bóng ngoài đường ảnh hưởng
đến giao thông, có khi còn bị tai nạn nữa. Nhưng có
lúc mê bóng quá, Hiếu vẫn còn tham gia vào «đội
bóng phố tôi» đá bóng ở dưới lòng đường.

Biết bố nhắc nhở, Hiếu chỉ ngồi lặng im. Nhưng
Hiếu đã biết rồi. Từ ngày mai, Hiếu sẽ không đá bóng
dưới lòng đường nữa đâu.

CON ĐÃ LỚN RỒI

ĂN cơm xong, Hiếu xin phép bố mẹ, để bát đĩa gọn
vào bên cạnh mâm, đứng dậy. Hiếu định ra rửa
mồm, rửa tay, thì bố đã nhắc:

— Ra rửa mồm, rửa tay con nhé!

— Vâng ạ! — Hiếu vâng vâng đi ra, nói với vẻ khó
chịu.

Thái độ của Hiếu làm mẹ rất lạ và bức. Chờ Hiếu
đi vào, mẹ nghiêm sắc mặt, nói:

— Bố nhắc con rửa tay, rửa mồm cho sạch, sao con
lại không bằng lòng thế.

— Con cũng định đi rửa rồi thì bố lại nhắc. — Giọng
Hiếu ầm ừ.

Mẹ cười:

— Thế bố nhắc thì con càng nhớ chứ sao?

— Nhưng mà, con không thích!

Mẹ ngạc nhiên:

— Sao con lại không thích?

— Con không thích là không thích chứ sao!

Mồm Hiếu phụng phịu gần như khóc. Cả nhà không
hiếu làm sao. Bố cũng lạ lùng. Bỗng Hiếu nói:

— Mỗi cái việc rửa mồm rửa tay bé tẹo, bố cũng
nhắc. Bố nhắc thế là các bạn cười con đấy. Mà bố cứ
làm con như mấy năm trước ấy. Việc gì cũng nhắc.
Đấy bố xem, bây giờ bố có nhắc con học bài làm bài
đâu. Sao con cũng học, cũng làm nào. Mẹ có nhắc con

quét nhà, rửa cốc chén hằng ngày nữa đâu. Sao con cũng quét, cũng làm nào.

Bây giờ, thì bố hiểu.

Đúng là từ đầu năm học mới này, Hiếu lên lớp sáu. Những việc ấy, bố chưa nhắc, Hiếu đã làm rất đầy đủ. Tối nào, kiểm tra bài của Hiếu, bố cũng khen.

Bố bật cười nói với Hiếu:

— Bố hiểu rồi! Từ giờ bố sẽ không nhắc con nữa. Nhưng nhờ bố có quên mà nhắc, cũng chẳng thừa đâu con ạ!

Từ bữa cơm lần sau, Hiếu ăn xong, bố không nhắc Hiếu đi rửa tay rửa mồm. Nhưng bữa nào ăn cơm xong, Hiếu cũng đi rửa tay rửa mồm rất sạch sẽ.

Mẹ nhìn Hiếu, cứ tủm tỉm cười.

Nhưng chắc mẹ không hiểu vì sao đâu. — Hiếu nghĩ thế. — Chỉ có bố hiểu thôi. Nhưng lạ quá, mẹ lại nói với bố:

— Con nó lớn rồi mà!

Phong Thu

DỪNG CẢM

THE nào là dừng cảm? Câu hỏi thật là ngắn mà tôi và các bạn tôi ngỡ rằng sẽ rất dễ dàng tìm được câu trả lời thôi.

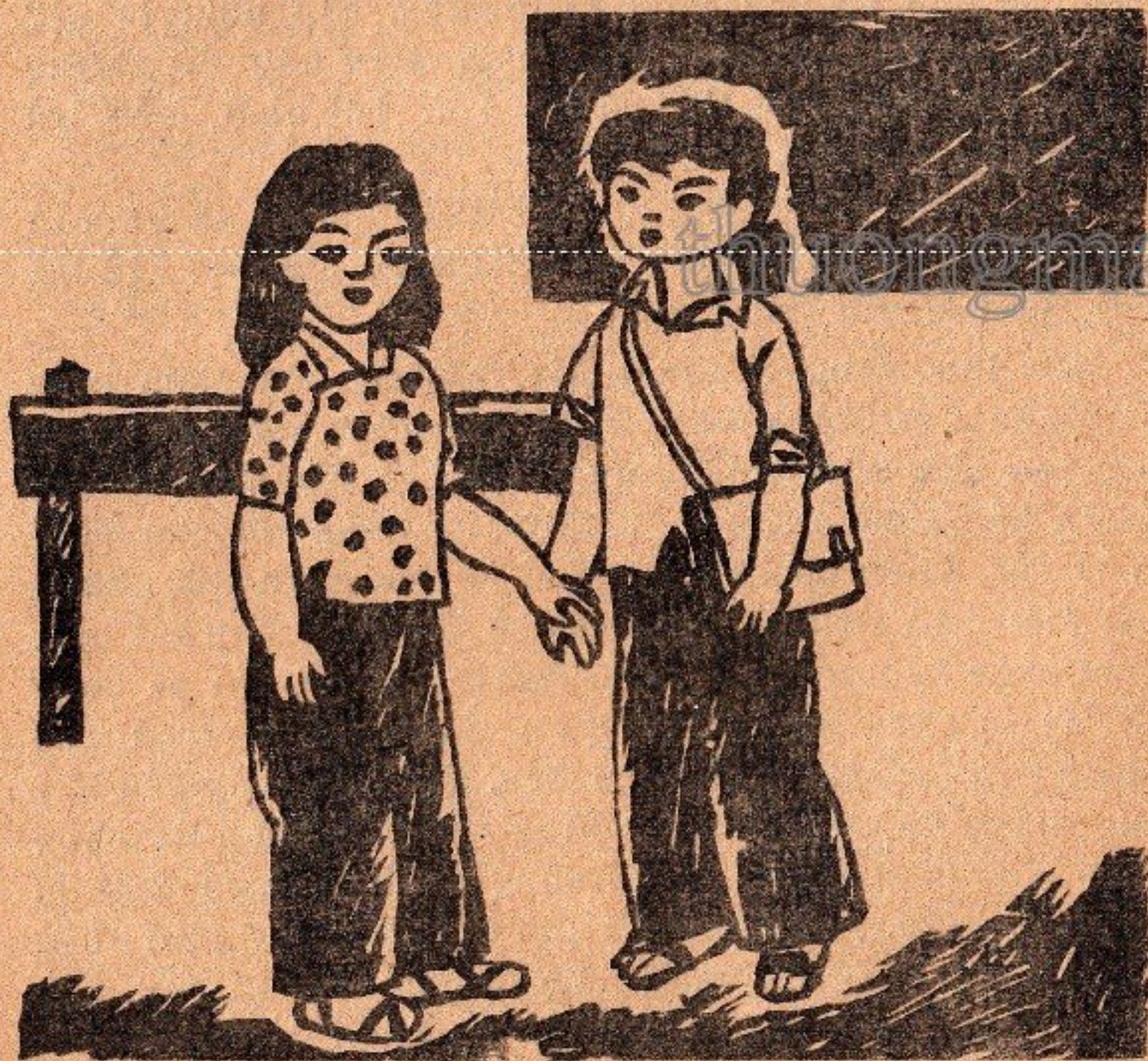
Dừng cảm là... Tôi thầm nghĩ: Trước hết, mình không phải là một kẻ hèn nhát đã. Nhưng, hèn nhát là gì? Không ổn rồi. Cái cách giải thích điều này để chứng minh cho điều kia, thật là rắc rối. Tốt nhất, nên trả lời thẳng vào câu hỏi.

Dừng cảm là gì? Chi đội tôi đang thảo luận về vấn đề đó. Mỗi đội viên đều có nhiệm vụ tìm một câu trả lời, xem ai nói đúng nhất.

Mùa thu đang ở ngoài kia, những con chim tung cánh bay, ra chiều hớn hờ. Chúng nhón nhơ bay, hót riu ran như không phải nghĩ ngợi gì. Kia như các cậu chèo bẻo, nhỏ nhắn, thon thon, có tiếng hót vừa thanh vừa sắc. Chèo bẻo không phải là loài chim dữ, nhưng gã điều hâu cứ thử dưng vào tổ chèo bẻo hay bắt mấy chú chèo bẻo con mà xem. Ngay lập tức, cái gã hung ác ấy sẽ nhận được những cú đánh bổ từ trên cao xuống của cả gia đình chèo bẻo. Khí phách ấy của bầy chim gan dạ, chính là sự dừng cảm. Chỉ là loài chim thôi, sự dừng cảm của nó cũng đã biểu hiện thật là oanh liệt. Vậy, nếu như tôi quả thật là một người dừng cảm, nhất thiết tôi phải làm được điều gì nổi bật, khiến cho mọi người đều thốt lên khen ngợi trăm trờ,

Tôi có phải là một người dũng cảm, bạn có phải là một người dũng cảm không? Hình như cần có một thử thách nào đấy thật đặc biệt, lòng dũng cảm mới lộ ra và sáng ngời như gương chiến đấu của các anh chị đoàn viên, các anh hùng liệt sĩ!

Không phải tự nhiên mà chỉ đội tôi có cuộc thảo luận này. Tấm gương sống đẹp đẽ, hy sinh vẻ vang của anh Nguyễn Tài Hải, người đoàn viên ưu tú, người cộng sản trẻ tuổi của Đảng, người anh của hàng trăm đứa em nhỏ như bọn tôi, đã gợi cho Ban chỉ huy chỉ đội tôi một cuộc thảo luận về lòng dũng cảm. Hơn thế nữa, mỗi đội viên lại tự hỏi mình xem, mình có dũng cảm không?

Tôi không muốn và không thể nhận mình là một kẻ hèn nhát. Để chứng minh điều đó, tôi sẵn sàng nhận bất cứ một công tác nào của Đội, nếu là loại việc khó càng tốt, vì có như thế tôi mới chứng tỏ mình thật sự là một người dũng cảm. Tôi lại càng không muốn thua các bạn khác.

Tôi cho rằng, trong cái đội tôi, con số đội viên là những người dũng cảm, không nhiều. Chẳng hạn như mấy cậu con gái. Dũng cảm làm sao khi trông thấy con chuột cũng sợ như «cậu» Hà, bị con sâu róm rơi xuống vai áo cũng nhảy lên, hét tái cả mặt như «cậu» Lan, thì dũng cảm làm sao? Ngay đến mấy cậu con trai như: Hòa, Thịnh, Khang... cũng thế. Con trai gì mà bước xuống mép nước ở bờ sông mà cứ rúm cả người lại? Từ đấy, tôi kết luận: Dũng cảm nghĩa là không sợ cái gì hết. Đúng chưa nào? Đúng quá đi ấy chứ. Và, tôi cố tìm cách chứng minh điều đó.

Mùa thu đã đến.

Mùa thu đến thật rõ với chúng tôi là cái Tết trung thu và ngày mở đầu năm học mới. Từ lớp 6, chúng tôi được chuyển lên lớp 7. Hẳn các bạn chưa quên cái thú tranh nhau chỗ ngồi vào những dịp thay đổi lớp. Và, những cặp bạn thân, những nhóm ba, nhóm bốn người thường hay tìm cách ngồi gần nhau. Tôi cũng thế. Và, tôi cùng nhóm của tôi đã chiếm được chỗ ngồi tốt nhất lớp: không phải dãy bàn trên cùng (để không bị các thầy cô giáo trông thấy luôn luôn) không phải cuối lớp (để không bị che khuất) và không xa cửa sổ (để dễ nhìn ra ngoài). Nhóm nào chiếm được chỗ ngồi như ý, ai nấy đều hí hửng ra mặt. Tôi cũng thế.

Tới giờ vào lớp, một tình huống bất ngờ xảy ra. Một cậu mới xin vào học, đứng ngơ ngác, chưa biết ngồi

vào bàn nào. Ngay lập tức, tôi thấy cậu Mịch, một tay hay đùa nhả trong lớp đã gọi:

— Lại bàn này mà ngồi.

Cậu kia rút rè đi tới, Mịch trở sang bàn khác:

— Bàn này cơ mà!

Cậu ở bàn khác, trở sang bên tôi, tôi cũng đùa theo:

— Bàn này cơ!

Và trở sang bàn bên cạnh. Bị trêu tức, người bạn mới của chúng tôi đã phát khóc vì tủi thân. Giữa lúc đó, «cậu» Hà, chi đội trưởng của lớp tôi đứng dậy:

— Vào chỗ mình mà ngồi, bạn.

Rồi, Hà nhìn sang phía tôi, đôi mắt tức giận thực sự và nói nhỏ:

— Sao các cậu hèn thế!

Tôi như bị hắt nước vào mặt. A! Tôi như thế này mà cậu ấy dám bảo tôi hèn? Được. Chờ đấy. Ngay sau đó, cô giáo chủ nhiệm lớp tôi bước vào. Cậu bạn mới đứng dậy, hai mắt còn đỏ hoe. Cô giáo hỏi tại sao. Hà đã báo cáo lại sự việc nhưng không nói tên những ai đã trêu người bạn mới. Cô giáo lắc đầu:

— Nhưng em nào đã trêu bạn?

Bọn chúng tôi ngồi yên một lúc. Cuối cùng, chỉ có cậu Mịch «dũng cảm» đứng dậy nhận lỗi thay cho mấy đứa chúng tôi. Tôi rất phục cậu ta. Dám nhận hết về mình. Cô giáo chúng tôi nhìn cả lớp rồi nói:

— Còn em nào nữa? Đã trêu bạn, bắt nạt bạn mà không đủ can đảm đứng dậy nhận lỗi và xin lỗi bạn hay sao?

Bấy giờ, tôi mới miễn cưỡng đứng dậy. Tôi thoáng nhìn thấy ánh mắt không vui của Hà. Cậu ta có vẻ buồn. Cậu nói hắt vào mặt tôi của cậu ấy lại vang

lên: «Sao các cậu hèn thế?». Tôi cảm thấy nóng mặt vì ngượng. Tôi đã hèn thật. Trêu bạn mới đã là hèn. Không dám đứng lên nhận lỗi, càng hèn hơn. Còn, cậu Hà, người bạn gái sợ... chuột của tôi, chi đội trưởng của chúng tôi mới thật là một đội viên dũng cảm dám phản đối cả «bọn con trai» chúng tôi khi chúng tôi trêu trọc người bạn mới.

Điều đó đã cắt nghĩa vì sao khi chọn người thay mặt chi đội đi dự Đại hội cháu ngoan Bác Hồ toàn trường, mọi người đã vỗ tay dài khi biết bạn đó là bạn Hà của tôi.

Lòng dũng cảm đã thử thách tôi như thế đấy. Không phải chỉ ở những việc gì to lớn, mới đòi hỏi tới lòng dũng cảm của chúng tôi.

Biết nhận lỗi — dù chỉ là lỗi nhỏ — đấy cũng là một biểu hiện của lòng dũng cảm.

Thế là, cuộc thảo luận của chúng tôi đã có một thí dụ rõ ràng. Cho đến hôm nay, chúng tôi vẫn tiếp tục thảo luận về chủ đề này:

— Thế nào là dũng cảm?

CHIẾN CÔNG ĐẦU TIÊN CỦA NGƯỜI ĐỘI VIÊN MỚI

THẾ là Vũ đã trở thành đội viên của Đội thiếu niên tiên phong mang tên Bác Hồ muôn vàn kính yêu. Ngay sau buổi lễ kết nạp đội viên vào Đội, Vũ đi thẳng một mạch về nhà. Cũng trên quãng đường mọi lần Vũ đi, cũng là hàng phi lao có những thân cây gân guốc, cành lá kim xanh rì gan góc hứng gió, chịu mưa ấy thôi... mà sao hôm nay cảnh vật có cái gì mạnh mẽ, tươi tắn hơn?... Ờ, phải rồi, khúc ca người đội viên cho đến tận lúc đó vẫn còn vang lên hùng tráng, náo nức trong em.

«Cùng nhau ta đi lên...».

Ồi cái cậu Lan, chỉ đội trưởng. Thế mà Vũ cứ tưởng cậu ta ghét mình, cậu ta sẽ phản đối việc mình được vào Đội cơ đấy. Chả là Vũ đã mấy lần trêu các cậu ấy sợ phát khóc lên được. Cái «tội» cầm con rắn nước quăng vào chân bạn ấy, mỗi lần nhớ lại, Vũ cứ hồi hận mãi. Đùa cái kiểu đâu mà quá quắt quá. Lan sợ rắn vô cùng. Lần ấy, Lan sợ phát ốm. Thế mà...

Vũ đi chậm hẳn lại để tự nhớ với mình. Thế mà lúc đứng lên giới thiệu Vũ, đọc tên Vũ được kết nạp vào Đội, đôi mắt Lan tươi sáng quá, xinh quá và tốt quá. Bạn thế mới là bạn chứ. Đội viên thế mới là đội viên chứ.

«... Tiến lên Đoàn viên em ước ao bao ngày...».

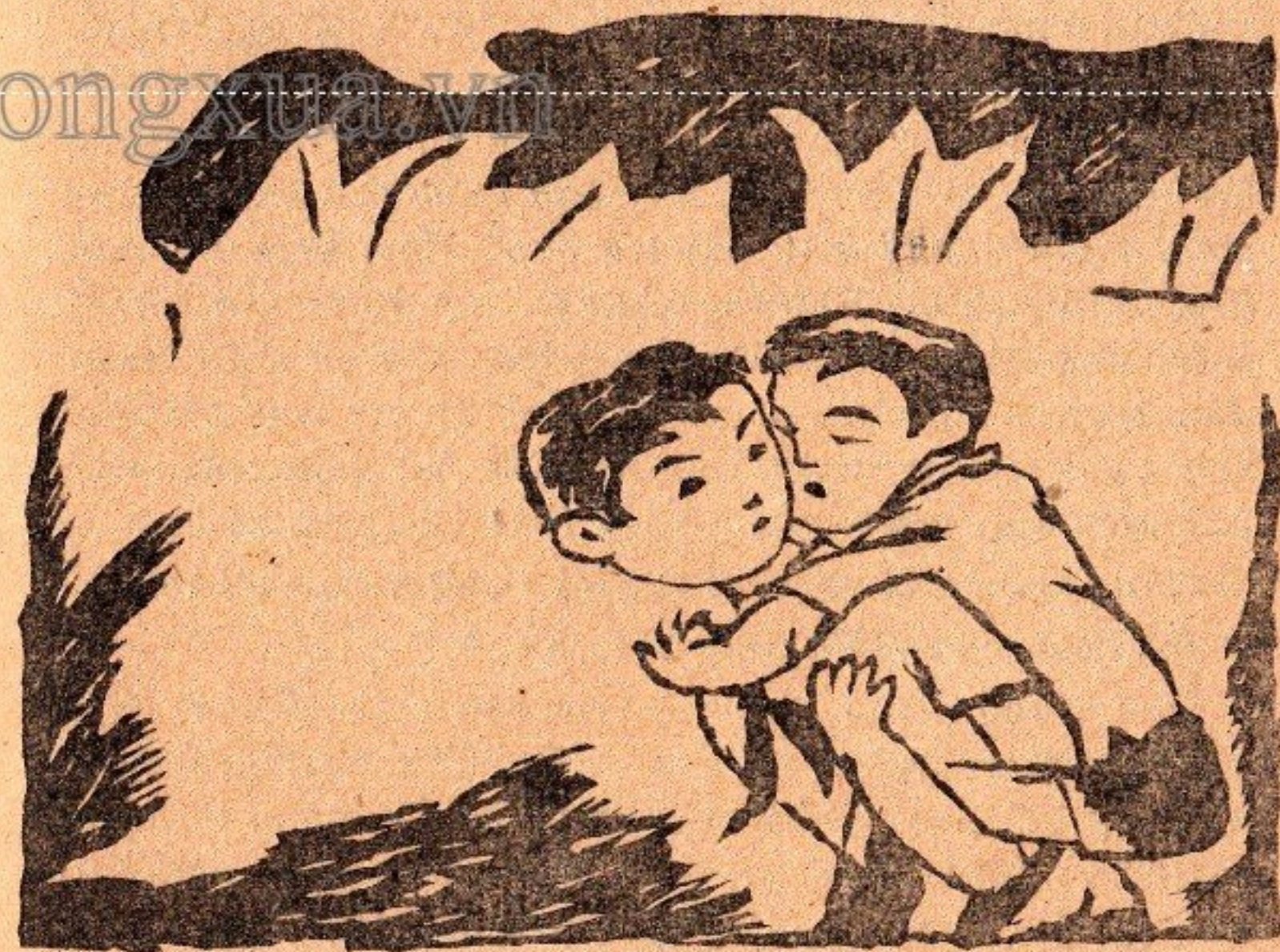
Khi quàng khăn cho Vũ, chị phụ trách dịu dàng và trang nghiêm nhìn Vũ:

«... Hãy xứng đáng là người đội viên, quyết phấn đấu để trở thành người đoàn viên...».

Vũ thấy lòng rung rung, rạo rức, em chỉ muốn nói ngay: «Thưa chị, em xin hứa... với chị và với các bạn trong Đội của em như thế». Nhưng, Vũ chỉ khẽ thăm «Vâng ạ...» Từ lúc ấy, lời hứa đã cùng đi với em, luôn luôn ở bên em trên đường về và mãi mãi về sau.

Tối nhà, Vũ cẩn thận cởi khăn, vuốt cho thẳng, định treo lên. Sực nhớ, Vũ lại quàng khăn vào, soi gương, sửa nút thật đẹp, tự nói: «Cần phải giữ nguyên tư thế đội viên để mẹ về, mẹ trông thấy chứ! À, còn viết thư cho bố nữa...».

Căn nhà nhỏ bỗng rộng thênh, ấm áp thêm. Ngược lại, cái sân trước cửa như hẹp lại và con chim khuyên nào đậu trên cây khế góc vườn kia, hót hay thế! A!

Nó chào một buổi chiều nắng hạ vừa sang. Hẳn nó biết Vũ vừa được vào Đội đúng đợt 15/5 kỷ niệm 40 năm Đội ta! Vũ muốn chạy đi một lúc, muốn nhảy nhót cho vui. Giá là mọi hôm, Vũ phóng đi rồi đấy. Song, hôm nay, Vũ muốn mình chẳng giống hôm qua, cần khác hơn hôm qua. Ừ, mà khác thế nào nhỉ? «Thằng Vũ vẫn cứ là thằng Vũ và em gái nó vẫn là cái Dung...» Vũ tự chế mình và mỉm cười một mình.

Chú ý! Việc quan trọng đầu tiên là đi... vo gạo cái đã. Nấu cơm, dọn dẹp, quét sân rồi đi đón bé Dung ở nhà Mẫu giáo. Thôi, mau lên!

Vũ vén tay áo, gấp ống quần, nhảy chân sáo xuống bếp. «Ờ, ai bảo con trai là nhớn? Không, con trai khéo lắm chứ! Nấu cơm, vo gạo, cắt cỏ, bằm bèo không kém chi ai. À, ai bảo con trai đoảng nhỉ?...» Tự nhiên Vũ nhớ lại một bài tấu vui... Đang lúi húi nhóm bếp, Vũ bỗng nghe thấy tiếng khóc ở bên nhà bác Mạnh. Cái Hảo rồi. Nhưng sao lại: «Ồi con ơi! Đứa nào ở bên ấy làm sao? Hay thằng Phương? Thằng Phương thế nào mà cả mẹ và em nó cũng khóc thế? Cái thằng chúa nghịch, hay bắt nạt trẻ con. Học kém Vũ một lớp, nhưng thằng Phương không chơi được với Vũ. Ở cạnh nhà nhau đấy, nhưng mà hai đứa có thân nhau đâu. Mới chiều hôm qua, nó vừa đánh em Dung, vì em Dung cãi nhau với em Hảo nhà nó. Vũ giận quá. Chả nhẽ lại đánh nhau với nó thì thật là... con nít!

Tiếng khóc của mẹ Phương lại vọng sang thất thanh: — «Phương ơi! Phương ơi!...»

Thôi, đúng thằng Phương làm sao rồi: Ở nhà, chắc chỉ có mẹ nó và em nó nên mới phải khóc thế. Hay là nó... Vũ gạt phắt cái ý nghĩ đáng sợ là thằng Phương có thể... Nghĩ tới đây, Vũ nhảy qua bậu cửa, lao xuống sân, chạy băng sang nhà thằng Phương.

Nguy quá rồi. Vũ vừa vào đến cổng đã nom thấy thằng Phương nằm sóng sượt ở vỉa hè, mẹ nó và cái Hảo vừa khóc vừa gọi nó. Vũ bước tới, hỏi:

— Sao thế hở bác?

Mẹ Phương vừa khóc vừa nói:

— Em nó trèo cây...

Thế là Vũ hiểu. Không thể chân chừ được nữa:

— Bác phải cho Phương ra trạm xá ngay. Đi, bác! Đỡ cháu cổng Phương.

Vũ ngồi thụp ngay xuống, đưa lưng ra, giục bác Mạnh gái đặt Phương lên lưng mình:

— Nhanh lên, bác. Bác đỡ đằng sau cho cháu.

Nói thì chậm, chứ mọi việc lúc ấy xảy ra rất nhanh. Mang Phương trên lưng, Vũ chạy thốc ra ngõ. Không biết sức khỏe từ đâu tới đã giúp Vũ chạy nhanh đến nỗi bác Mạnh gái phải vừa thở vừa bước dồn mới theo kịp Vũ. Còn cái Hảo thì rớt lại mãi tận phía sau...

Trong lúc cổng Phương, Vũ quên hết mọi chuyện. Vũ thì thầm với mình, với đứa bạn đang nằm lả trên lưng mình: «Phương ơi! chịu khó nhé. Mày đừng có làm sao nhé. Tao không giận mày nữa đâu. Nhưng mà sao mày lại thế, đi trèo cây khế...».

Vũ đưa bạn rất đúng lúc, Phương bị choáng nặng vì quá sợ hơn là bị chấn thương. Mùi tiêm cấp cứu của cô Hiền y sĩ đã làm cho Phương dần tỉnh lại. Song còn phải theo dõi chỗ bị chấn thương xem có nguy hiểm không...

Sực nhớ tới việc nhà, Vũ còn phải đi đón em bé ở nhà trẻ, Vũ nói với mẹ Phương:

— Bác ạ. Cháu phải đi đón em cháu. Chốc nữa, cháu lại ra đây thăm Phương...

Bác Mạnh gái cảm ơn Vũ mãi và nhắn Vũ đòi câu về cho bác Mạnh trai, Vũ nhớ kỹ rồi quảy quả theo con đường ruộng chạy về đón em...

Nắng chiều hôm nay lạ quá. Dịu dàng hơn và mát mẻ hơn. Cảnh vật đường như cũng sáng tươi hơn để đón người đội viên mới vừa lập một chiến công đẹp đẽ — chiến công đầu tiên ngày hôm vừa mới được kết nạp Đội...

CÔ BÉ MẶC ÁO HOA

Ai mà chẳng có áo hoa! Nhất là những dịp vui vẻ như ngày hội, ngày tết, hoa trên áo còn nhiều hơn cả hoa trong vườn và trong công viên. Nhưng không phải cứ mặc chiếc áo hoa là được mọi người yêu mến.

Kia trên đường phố có một người bạn nhỏ mặc áo hoa. Bạn ấy tên là gì? Chưa ai biết. Bạn ấy chỉ độ 9, 10 tuổi, gì đấy thôi. Thoạt nhìn ai cũng dễ có cảm tình, vì bạn ấy ăn mặc rất gọn ghẽ và sạch sẽ. Chiếc áo hoa đã cũ nhưng không dấy một vết bẩn nào. Đang đi bỗng một lớp em nhỏ chừng năm sáu đứa chạy ào từ trong ngõ bên cạnh ra. Ra khỏi ngõ, các em liền quây nhau lại, đứa chạy, đứa đuổi, choán hết cả mặt hè. Ai muốn đi qua cũng phải rẽ các em bé ra mà đi. Có người đã làm như thế. Nhưng người bạn gái mặc áo hoa kia thì không. Bạn ấy vòng tránh ra ngoài. Đúng lúc đó, một em cũng chạy vòng, đâm sầm vào bạn ấy. Chỉ một tí nữa thì cả hai cùng ngã. May quá, bạn mặc áo hoa ấy đã gượng đứng vững và đưa cả hai tay giữ cho em khỏi đau. Nhưng, vì quá đà, em bé đã ngồi bệt xuống. Bạn mặc áo hoa liền đỡ em đứng dậy, vừa phủi quần cho em, vừa nói:

— Em đừng nô đùa, chạy nhảy trên hè phố nữa. Chạy thế này dễ va vào người đi đường lắm.

Em bé vừa ngã liền nhìn người vừa đỡ mình, vừa ngoan ngoãn đáp:

— Vâng ạ!

Xong, người bạn mặc chiếc áo hoa đã cũ ấy tiếp tục bước đi một cách nhẹ nhàng và vui vẻ. Người đi đường được thấy cảnh em ngã chị nâng, ai cũng nhìn theo bằng ánh mắt trêu mến.

Chỉ một lúc sau, người bạn mặc chiếc áo hoa đã cũ đi khuất vào giữa phố đông. Nhưng trên hè phố vẫn còn mấy em nhỏ chơi đùa. Vì lúc đó trời đã về chiều mà chiều hè thì hay ỏi bức. Mấy em bé vẫn nô đùa. Người đi đường vẫn đi và lại có một người bạn nhỏ khác cũng mặc áo hoa, nhưng là chiếc áo hoa mới hơn, có những bông hoa màu đậm hơn. Bạn ấy nom cũng chừng 9, 10 tuổi, cũng sạch sẽ, gọn gàng và có cả một chiếc cặp tóc rất đẹp cài trên đầu.

Gần đi tới chỗ các em nhỏ đang nô đùa, bạn mặc áo hoa mới hơn này cũng vòng tránh ra ngoài. Nhưng, đúng lúc ấy có hai em đang đuổi nhau, sợ bị bạn bắt, một em liền chạy tới gần chị mặc áo hoa vừa đi đến, đề tránh. Thế là em ấy làm vướng chân người đi qua. Có lẽ đang vội và cũng có thể là khó chịu, người bạn mặc áo hoa này đã nhăn mặt kêu lên:

— Tránh ra ngoài kia! Đồ nhóc!

Vì mãi đuổi nhau, em bé đó vẫn loanh quanh trước mặt người chị mặc áo hoa vừa mới mắng em. Em bé lại còn cười với bạn của em. Chắc là vì có việc vội và cũng đang bức mình nữa. Người bạn mặc áo hoa mới liền dùng tay đẩy mạnh em bé sang bên cạnh, để lấy đường đi. Em bé mất đà ngời bệt xuống đất và khóc toáng lên. Một người đi đường dừng lại hỏi. Bạn mặc áo hoa ấy trả lời:

— Cháu đang đi, chúng nó cứ chạy quần vào chân cháu.

Nói xong, bạn ấy liền đi thẳng. Cũng chỉ một lúc sau, bóng chiếc áo hoa này khuất vào giữa phố đông người. Nhưng hai cử chỉ, hai thái độ đối với các em bé của hai người bạn mặc áo hoa đã có hai em bé nhớ. Một em thấy yêu mến một chị hiền lành, nhường đường và yêu thương em nhỏ. Còn em kia, chắc em ấy không thể có ý nghĩ tốt đẹp về người đã làm cho em ngã...

ĐỐM LỬA

TRỜI đã bắt đầu tối, Dền khẽ rùng mình. Yên lặng quá. Không một tiếng nai giác. Không một tiếng hoẵng kêu. Cánh rừng khỉ hôm nào nhộn nhạo là thế mà bữa nay cứ như đang ngủ gật hết cả. Từ nơi xa xa, phía bên kia biên giới vắng vắng mấy tiếng nổ ùng oàng. Bọn Trung Quốc chắc lại đang bắn súng từ bên đất của chúng sang.

Đã bốn hôm liền, Dền không thấy súng nổ điên cuồng nữa. Chắc là các chú bộ đội đã đuổi chúng đi rồi. Dền đoán thế, đầu óc nghĩ thế, nhưng đôi chân bé nhỏ của em vẫn đạp lên gai góc, dầy rừng, công đưa em gái, lủi mải vào rừng sâu. Bọn giặc Trung Quốc đều quá. Nó tràn sang vào lúc người ta đang ngủ. Dền đang ngủ, bỗng nghe đùng đùng, ầm ầm, rồi có ai vỗ mạnh vào mông và bế thốc em ngồi lên:

— Dậy! dậy! Giặc Trung Quốc! Dền nhảy phốc xuống đất, tỉnh ngay. Nghe tiếng bố:

— Dền công cái Sao chạy vào rừng vầu ngay đi! Chạy xa vào đấy!

Hai đứa em khóc thét lên.

Dền thoáng thấy mẹ bế em bé lao qua sân. Bỏ lên đạn, xách khẩu AK vọt qua hàng rào. Chắc bố đến chỗ các chú dân quân. Dền xóc vội cái Sao lên vai băng về phía rừng vầu và lủi nhanh như con sóc. Ở bản Cọ nom đã có đám cháy. Tiếng kêu, tiếng khóc xé ruột, lẫn vào tiếng gào ghê rợn, quái ác: «Tả...ả...ả...ả»

Sao còn bé, nó quắp chặt cả chân lẫn tay trên lưng anh. Đã tới giữa rừng vầu mà Dền vẫn thấy tiếng súng, tiếng thét còn gần quá. Em cắt ngang rừng vầu vào rặng núi đá. Nhìn lại phía sau, ùn ùn từng đám khói đen. Dền dẫm đôi chân không lên đá tai mèo; thoăn thoắt tới một cửa hang nhỏ.

— Sao à?

Im lặng!

Dền vội vỗ vào mông em.

— Sao à?

Im lặng.

Dền lạnh cả người, vội đặt cái Sao xuống. Bé Sao chép chép miệng, gọi mẹ. Dền đỡ lấy đầu em và ôm

nó vào lòng. Cái Sao sợ quá đã ngủ thiếp trên lưng anh...

Suốt đời, Dền sẽ không bao giờ quên được buổi sáng khủng khiếp ấy.

Bố đâu? Mẹ đâu? Em bé đâu? Dền không sao hiểu nổi.

Trong bài tập đọc, cô giáo dạy em yêu các chú công nhân Trung Quốc như chú Trần Quốc Bình đã hy sinh trong lúc xây cầu Việt Trì cho ta. Yêu anh chiến sĩ Hồng quân Trung Hoa đánh giặc Nhật, giặc Mỹ. Thế còn mấy người mặc quần áo giải phóng quân Trung Quốc tràn qua biên giới, giết người, cướp của, bắt người của ta... từ năm trước kia, thì là thứ Trung Quốc gì?

Đêm hôm nay... bọn giặc tàn ác tràn sang. Bố đã dặn cả nhà biết trước, là sẽ phải làm gì khi nhớ ra có đánh nhau. Dền được giao công việc cõng em Sao chạy đi. Cả nhà phải chia ra. Mất người nọ, còn người kia, đi cả cụm, nguy hiểm lắm.

Cái việc lo xa, bây giờ nó đã đến thật. Dền nhìn đứa em gái.

Súng lại nổ rất gần.

Dền lại cõng em đi vào sâu nữa. Rừng sâu chắc có cộp. Nhưng con cộp cũng không biết giết người như bọn Pôn-pốt, Yêng-xa-ri ở Cam-pu-chia. Bọn Trung Quốc phản động đã xui bọn tàn ác ở Cam-pu-chia làm thế, thế thì nó còn ác hơn...

Đang đi, Dền nghe có người ở đằng sau vượt lên. Đây là một cụ già cõng đứa bé trên lưng, như Dền. Cụ thở hổn hển:

— Đi... đi... xa nữa đi. Bọn Trung Quốc giết hết dân làng rồi!...

Dền ngược nhìn cụ già, không trả lời, cầm cúi bước đi. Chẳng phải em hồn đâu. Mà vì em mệt quá.

Cụ già chạy khuất. Còn lại hai anh em bơ vơ trong rừng sâu. Dền đã thấy đói và khát quá. Cái Sao không ngủ nữa, nó meo máo:

— Mẹ đâu? Em đói...

Dền ngược nhìn cây rừng. Quả gì ăn được bây giờ? Không thấy có, Dền đưa em xuống suối, hai anh em cùng uống...

Ngày đầu tiên, anh em Dền ăn nõn cây chuối rừng. Dền dùng đá đập vỡ đóng nửa, bẻ một thanh làm dao để cắt cây chuối con...

Đêm ấy, hai đứa ngủ dưới gốc cây...

Ngày thứ hai...

Ngày thứ ba...

Ngày thứ tư...

Súng vẫn nổ.

Qua nương sắn, ăn sắn sống.

Qua rừng chè, ăn búp chè...

Khi cõng em, khi dắt tay em... Hai anh em Dền cứ quần quanh ở khu vực rừng vầu. Em có ý chờ bố, chờ mẹ ra đón. Nhưng không có ai ra. Em định để bé Sao ngồi lại để em về làng nhưng sợ lại mất em...

Hôm đầu, bé Sao còn khóc. Từ hôm sau, Sao không dám thút thít nữa. Phần sợ, phần đói, phần không hiểu gì cả. Gặp nương sắn, Dền nhổ liền mấy củ để dành ăn dần...

Hai con mắt của bé Sao đã lờm vào. Dền thương em quá. Nhưng, em không biết làm sao đây?

Đột nhiên, đến ngày thứ mấy, Dền không nhớ nữa, tiếng súng cứ thưa dần, lùi ra dần... Dền cõng em đi về hướng làng. Ta phải về thôi...

Đi từ sáng đến trưa thì Dền bắt gặp một thứ mùi khét khét là lạ, rồi cả mùi hôi.

Cảnh chết chóc đầu tiên Dền gặp là con trâu bị chém ở cổ và bị cắt một miếng mông.

Dền dụt dè nhìn về phía làng. Làng đã cháy hết.

Không thấy một bóng người, cả hóng chim, tiếng chim cũng không?

Đi đâu bây giờ?

Dền nghĩ — mình cùng tên với anh Kim Đồng. Nếu là anh Kim Đồng, anh ấy sẽ làm gì? Chắc, anh ấy không sợ. Thế thì mình cũng không sợ. Dền bảo cái Sao ngồi dưới gốc cây, đợi. Dền sẽ vào trước xem sao..

Mùi hôi thối xông lên nặng quá. Xác gà, lợn, chó.. bị bắn chết, đập chết ngổn ngang..

Đang đi, Dền bỗng sững người. Em trông thấy một bàn tay bị chặt đứt. Thế này thì không thể đưa em Sao về được. Dền lộn trở lại với em.

Nhìn về phía có tảng đá đặt em ngồi ban nãy. Dền bỗng giật mình. Không thấy em đâu hết cả? Dền hét lên:

— S... a... o...!

Im lặng.

— Sa... a... a... ao...!

Cồ Dền nghẹn lại, tiếng gọi không bật ra nữa. Em còn đang chưa biết làm gì đây thì thấy dưới gốc cây trám có người ngồi. — A! Chú bộ đội. — Chú đang ẵm em Sao và đang cho em uống nước trong chiếc ca men. Chú giơ tay vẫy Dền... Dền chạy lao tới.

— Em cháu đây hả? — Chú bộ đội hỏi.

— Vâng!

— Em đang sốt đấy. Nóng quá.

Chú bộ đội nhấc chiếc ca ra, thử dài.

— Hết nước rồi.

Dền đỡ lấy chiếc ca:

— Cháu đi múc.

Chú bộ đội lắc đầu:

— Nước ở quanh đây không uống được đâu.

Dền ngo ngác, chưa hiểu!

— Bọn Trung Quốc bỏ thuốc độc và ném xác người, xác vật làm hỏng hết giếng nước và nước suối rồi.

Tự nhiên, Dền thấy cổ họng khô rát. Con khát bị bỏ quên, lúc này mới nhắc Dền. Em cố nuốt một ngụm nước bọt — đắng quá.

Chú bộ đội ẵm em Sao đứng dậy:

— Cháu bế lấy em.

Dền đón em Sao và ngồi xuống. Kia! Chú bộ đội làm sao thế kia? Em thấy chú nhăn nhó, mồ hôi vã ra trên trán. Một bên ống quần của chú máu ra đỏ thẫm, chú bị thương rồi!

Chú bộ đội tập tễnh lại bên gốc cây, cầm lấy khẩu AK, lên đạn rồi đặt ghếch nòng lên một khúc rễ cây nổi:

— Cháu ngồi đây, chú đi kiếm cái gì để đào. Em cháu cần có nước.

Chú bộ đội đi về phía xóm một lúc rồi trở lại, trên tay cầm chiếc xẻng gãy cán. Nom chú đau đớn quá. Chú đi rất chậm, có lúc phải ngồi xuống.

Về tới gốc trám, chú chọn chỗ đất sộp và bắt đầu đào.

— Phải đào giếng để lấy nước, cháu ạ. Trời tối rồi.

Dền không đề ý là trời đang sẩm dần. Một lúc sau, bóng đêm đổ ập xuống. Rừng tối như hũng. Em chỉ

nghe thấy tiếng lưỡi xẻng cắm vào đất và hơi thổ đôn dập của chú bộ đội. Em Sao vẫn mê man!..

— Châu ngủ đấy à?

— Không cháu thức. Chú để cháu đào cho,

— Cháu cứ bế em...

Ngồi như thế một lúc lâu nữa thì Dền buồn ngủ quá. Em khẽ ngả người xuống đất, ôm chặt lấy em Sao và thiếp đi...

Dền thấy mình và em Sao đang cồng nhau chạy trên bờ suối. Tay Sao cầm chiếc cần câu. Con sáo nhỏ nháy lách chách phía sau... A! Ở kia, sao con sáo lại cứ nháy lung tung thế nhỉ? Con sáo lại sáng quá. Nó cứ như chiếc đèn ló soi vào bóng đêm. Con sáo vàng nháy múa...

Dền cố sức đuổi theo con sáo, cố chụp lấy nó, mà không thể chụp được. A ha! bắt được rồi! Dền mở choàng mắt ra và thấy ngay đồng lửa hồng đang nháy múa. Em Sao nằm bên cạnh, trên đồng lá khô. Ở dưới lưng Dền cũng có lá khô. Trên trán em Sao còn có chiếc khăn ướt đắp lên nữa. Chú bộ đội đâu? Dền ngồi nhồm dậy. Chú kia rồi! Chú bộ đội đang ngồi tựa gốc cây mà ngủ. Đầu chú hơi ngoẹo sang một bên. Đôi tay bết đất cầm chắc khẩu súng. Mũi chú hé mở. Phía dưới chân chú là cái giếng nhỏ, miệng rộng bằng miệng thúng, sóng sánh ánh nước. Dền định gọi chú. Em sợ chú chết rồi! Nhưng khi thấy ngực chú phập phồng, em lại thôi. Dền bước tới bên đồng lửa, ném thêm củi vào rồi vục tay xuống giếng múc nước uống...

Dưới kia, dòng suối đang róc rách chảy. Nước ấy bị bắn rồi. Tụi giặc ác quái. Dền khẽ ngồi xuống bên cạnh chú bộ đội và em Sao.

Ngọn lửa vẫn bập bùng trong đêm khuya...

Tự nhiên, Dền đưa tay cầm lấy một hòn đá. Em bóp chặt hòn đá và thấy yên lòng. Em ngồi gác cho chú bộ đội và bé Sao ngủ.

Câu chuyện được kể lại khi anh em Dền được chú bộ đội dẫn về đơn vị của chú. Hôm ấy, Dền không biết rằng bọn giặc Trung Quốc đã rút, nhưng em đã lạc vào bãi mìn của chúng gài lại... Nếu không gặp chú bộ đội bị thương đi qua, chắc đêm ấy bé Sao không còn nữa. Con khát sẽ giết chết em...

ĐỐI THỦ

THẾ là cậu ấy đi rồi. Biết đến bao giờ chúng tôi mới gặp lại nhau? Một nỗi nhớ nhung, một nỗi buồn man mác mà lần đầu tiên trong tuổi thiếu niên tôi được biết, đã tràn ngập lòng tôi: xa bạn.

Giá như đây là một bạn rất thân, từng chia vui xẻ ngọt, từng trải qua những trận đấu đả, những lần cãi nhau chí chóe để rồi càng ngày càng thương mến nhau hơn, thì đã đi một lẽ. Đằng này, cậu ấy là địch thủ của tôi. Một địch thủ đáng gờm trên sân bóng. Chính điều ấy, mới thật day dứt, mới thật nôn nao, vương vãi trong tôi chưa biết đến bao giờ nguôi được...

Trường tôi có bảy lớp bảy. Cậu ấy ở bên 7E mà tôi thì học lớp 7B. Ngay từ hồi mới là những lớp 5, cả bảy lớp này đều có đội bóng đá và năm nào cũng diễn ra những trận đấu... nảy lửa giữa lớp E và B ở vòng chung kết vô địch của khối. Năm ngoái, khối 6 chúng tôi đã phải xếp đội 6E và đội 6B ngang nhau vì đã đá đến hiệp thứ 4 vẫn không bên nào được bên nào. Năm nay, 7E và 7B có cơ diễn lại tình hình như thế.

Trong các trận đấu bóng tròn, 7B chúng tôi thắng các lớp khác toi tới, khí thế dũng mãnh như chẻ tre. Trận nào cũng 2 - 0, 3 - 0... cùng lắm thì 2 - 1, 4 - 1..

Nhưng khi đụng đến lớp 7E, cả hai cùng va vào nhau và bật trở lại như húc phải tường gạch.

Hai đội bóng này, nổi tiếng là có cách đá thiên về tấn công. Chúng tôi áp dụng các chiến thuật mới nhất, có hiệu quả nhất của các đội người lớn mà chúng tôi được xem trên sân Hàng Đẫy. Đội nào cũng có những cầu thủ xuất sắc và ngôi sao nổi bật có những chỗ yếu không dễ gì sửa ngay được.

Đội bóng lớp tôi có hàng tiền đạo khá vào cỡ trung bình, nhưng hậu vệ thì không thể chê được. Đặc biệt là thủ thành. Tất cả các cậu ở bên đội bạn, cậu nào sút thủng lưới 7B, lập tức được nhận danh hiệu «cây» làm bàn khá nhất ở đội ấy. Đội tôi ít nhiều thắng chính là nhờ có thủ thành giỏi. Trớ trêu thay, cậu thủ thành nổi tiếng của khối 7 này, lại là... tôi.

Đạo còn là lớp 5 đội 5B đã từng đoạt chức vô địch của khối. Tôi chỉ chịu để lọt lưới có hai quả phạt đền trực tiếp sáu mét, còn thì bắt được hết, suốt cả sáu trận đấu vòng tròn.

Lên lớp 6, lớp 6E tự nhiên có thêm một cậu mới chuyển trường tới. Tên cậu ta là Hòa. Sức học thường thôi, nhưng là một trung phong lợi hại. Với con mắt «thề dục thề thao» thành thạo, chỉ nhìn thoáng động tác tranh bóng và giữ bóng của Hòa, tôi biết ngay đây là địch thủ đáng gờm – một nhân làm bàn nguy hiểm đối với khung thành của tôi.

Trận đấu tiên gặp nhau (chỉ mới là giao hữu), Hòa sút tung lưới tôi hai lần và chúng tôi chỉ gỡ lại được có một. Với các đội khác, Hòa đã sút là thắng. Riêng đội tôi, cậu ta phải trả với cái giá cao: bảy lần sút, ăn hai, trong đó có một quả phạt đền. Sau đó cậu ta trình trọng tuyên bố:

– Tôi mới gặp phải thằng Nguyễn (tức là tôi) là một. Nó bắt bóng dính lắm.

Hòa học kém về môn toán. Nó lý luận: «Đá bóng, cần quái gì giỏi toán. Tôi vẫn sút ăn như thường». Song, cô giáo chủ nhiệm bên 7E đã giao hẹn: Nếu sang học kỳ II, Hòa không đạt điểm trung bình về toán cậu sẽ bị treo giò.

Đội bóng của lớp không thể để cho học sinh kém tham gia, dù người ấy đá giỏi đến đâu. Mệnh lệnh của cô giáo chủ nhiệm 7E khiến cho đội trưởng đội địch thủ của tôi lo sốt vó, và bọn tôi, tất nhiên mừng thầm. Tự nhiên, tôi nảy ra cái ý nghĩ này: «Giá sau trận chung kết, Hòa mới được trở lại đội bóng nhỉ?». Song, tôi chỉ giữ cái ý ấy ở trong đầu.

Các cậu bên 7E đã xúm nhau vào «vực» môn toán cho Hòa. Mới đầu, Hòa tự ái, nói là không «thèm» đá

bóng nữa. Nó thà chịu treo giò để khỏi phải vượt qua cái mớ «èng èng» của môn toán. Nó ngại học toán không thể tưởng được.

Mùa bóng đã đang đến gần. Các lớp rục rịch chuẩn bị và bắt đầu có những trận đá «thử» để thăm dò lẫn nhau. Trên sân cỏ, vẫn vắng bóng Hòa. Tôi khắp khắp mừng thầm. Chắc tụi bên 7E «oán» cô giáo chủ nhiệm lắm.

Đùng một cái, đúng vào trận đấu loại đầu tiên giữa 7E và 7B, Hòa xuất hiện. Tôi choáng người. Hay là tụi 7E nó bịa ra chuyện ấy để «xỏ» bọn tôi?

Không. Quả là đã hai tháng, Hòa bị «treo giò» thật. Cậu ta chỉ được đá tập chứ không được dự các trận đấu, dù đấu giao hữu. Chúng tôi càng không ngờ, và càng ngạc nhiên hơn, khi biết tin là chính cô giáo chủ nhiệm đã dạy thêm môn toán cho Hòa trong suốt hai tháng trời, mỗi ngày một tiếng đồng hồ.

Mới đầu Hòa miễn cưỡng đi học. Nó học không một chút hứng thú và tất nhiên không thể có kết quả tốt.

Trong một buổi học, thấy nó uể oải quá rồi, cô giáo chủ nhiệm mới hỏi:

– Em có biết vì sao tất cả các bạn em và cô nữa rất lo cho môn toán của em không?

Hòa suy nghĩ một lúc, rồi trả lời rất thành thật!

– Thưa cô, cô và các bạn của em sợ ở lớp mình còn có học sinh kém toán, thì mất điểm thi đua...

Cô giáo mỉm cười, lắc đầu:

– Không hoàn toàn thế. Cái chính là cô và các bạn em rất mong em góp phần giành thắng lợi cho đội bóng của 7E, vì danh dự của lớp ta và cũng vì khả năng và hứng thú đá bóng của em. Chả lẽ cô lại muốn

cho đội bóng của 7E bị kém hay sao? Nhưng em không thể chỉ đá bóng giỏi mà lại học kém được.

Hòa đã vâng lời cô giáo. Và, chỉ khi đã có điểm mười đầu tiên về môn toán, cậu ta mới chịu trở lại sân bóng, trong trận đấu chính thức. Thật là đẹp, cậu ta xuất hiện đúng vào mùa bóng...

Lần này, 7B và 7E hòa.

Hòa đã hết sức tấn công mà không nổi, bởi vì tôi và các bạn tôi đã bảo vệ kín khung thành. Hàng tiền đạo của chúng tôi yếu hơn, nên thủ thành bên 7E không giỏi, nhưng vẫn bề gãy được những cú sút trung bình. Rõ ràng, tôi càng ngày càng nổi tiếng là thủ thành cừ khôi vì đã bắt được mọi cú sút bóng hiểm hóc của Hòa. Ngược lại, Hòa cũng lừng lẫy toàn khối 7 vì chỉ chịu bó.. chân có một thủ thành là... tôi.

Bất chợt, cuối học kỳ I năm nay, gia đình Hòa chuyển đến một tỉnh xa ở phía Nam — vì bố mẹ cậu ấy nhận công tác mới — nên Hòa phải đi ngay. Cả 7E xôn xao và lo lắng. Trận trung kết sắp tới rồi.

Bên 7B kín đáo thở nhẹ...

Riêng tôi, khi được tin ấy, tôi chực bật reo lên:

— Phen này thì chắc vô địch nhất định về 7B! May mà tôi đã nén được.

Trong bọn lớp tôi, chỉ có cậu Thanh — là lớp trưởng và là đội trưởng đội bóng là tỏ ý buồn rầu, tiếc cho 7E và cũng không hào hứng khi bàn về cái lợi thế của 7B trong cơ hội. Tôi lấy làm lạ và đã hỏi Thanh. Thanh nói:

— Mình tiếc cho Hòa — không riêng gì trường mình. Tìm khắp cả tỉnh, để đâu kiếm ra một chân trung phong như nó...

Ngừng một lát, Thanh tiếp:

— Cậu ấy có nghị lực, biết tôn trọng tập thể. Chúng mình rất hận là chưa kịp đề nghị chỉ đoàn thanh niên xét duyệt kết nạp... Mà, cũng phải đến hè này, cậu ấy mới đủ tuổi.

Tôi nói sang giải bóng đá năm nay. Thanh chép miệng:

— Đá thắng một đội không cân sức, không có địch thủ, mình cũng cảm thấy không hào hứng lắm...

Rồi Thanh đột ngột hỏi:

— Cậu ngại gặp những đấu thủ xuất sắc như Hòa à? Nếu là tớ, thà tớ bắt một quả bóng hiểm hóc do Hòa sút, còn sướng hơn bắt mười quả do các cậu xoàng xoàng khác sút...

Tôi cứng lưỡi, không thể trả lời ngay được. Cậu ấy nói đúng, Trên sân cỏ, không gì chán hơn là không có đối thủ cân xứng.

Chính vì điều đó đã khiến tôi nghĩ mãi về Hòa và nhớ cậu ta vô cùng.

Biết đến bao giờ, tôi và cậu ta lại gặp nhau trên sân bóng?